

Dosarul nr. 2ra-672/2022
2-19019776-01-2ra-13052022

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (V. Belous)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

21 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Anatolii Jurcov,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolii Jurcov
împotriva lui Eugeniu Bejenaru cu privire la repararea prejudiciului și,
cererile de chemare în judecată depuse de Anatolii Jurcov, Valentina Jurcov
și Vitalii Jurcov împotriva lui Nicolae Titov, Lilei Țurcan și Oficiului Cadastral
Teritorial Dondușeni (succesor în drepturi Agenția Servicii Publice), intervenienți
accesorii Galina Arapu și Zalina Caldare cu privire constatarea efectelor nulității
actelor juridice, repararea prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 03 februarie 2016, Anatolii Jurcov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Eugeniu Bejenaru, prin care a solicitat încasarea prejudiciului în
mărime de 10000 euro pentru faptul discriminării pe principiu de naționalitate
(f.d.2, 63-64, vol. I).

În motivarea acțiunii a indicat că într-un proces de judecată anterior,
judecătorul Eugeniu Bejenaru, prin acțiuni de discriminare, i-a creat obstacole în
accesul liber la justiție și la mijloace efective de apărare, încălcându-i dreptul la o
justiție echitabilă.

Menționează că de nenumărate ori a anunțat pârâtul că este de naționalitate
rus și cunoaște doar limba rusă, că are statut de persoană condamnată și este în
imposibilitate de a se deplasa și de a face traduceri, însă toate actele i-au fost
expediate în limba pe care nu o posedă.

În drept, acțiunea este întemeiată în baza art. art. 2, 4, 18 al Legii nr. 121 din
25.05.2012 cu privire la asigurarea egalității, art. art. 16, 20, 53 din Constituția R.
Moldova și art. art. 6, 13, 14, 53 CEDO.

La 29 iunie 2016, Anatolii Jurcov a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Titov, Liliei Țurcan și Oficiului Cadastral Teritorial Dondușeni cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, repararea prejudiciului material și moral (f.d. 2, 28-29, vol. II).

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că pârâții nelegitim i-au încălcat drepturile sale și ale copiilor săi prin lipsirea de spațiu locativ.

Astfel, Lilia Țurcan, la 06.09.2004 a emis o hotărâre judecătorească ilegală în baza căreia spațiul său locativ amplasat în or. xxxx, str. xxxx, ap. xx, fără a fi privatizat, a fost transmis în proprietate lui Nicolae Titov.

Această hotărâre judecătorească a fost anulată la 04.12.2012, reclamantul împreună cu copiii urmau din această dată să fie din nou posesorii apartamentului nominalizat în baza ordinului de repartitie nr.28/5-2, însă așa cum Nicolae Titov, în baza primei hotărâri judecătorești a vândut apartamentul unei terțe persoane, nu pot redobândi apartamentul și nu-l pot privatiza, iar organul cadastral refuză eliberarea documentelor necesare.

Solicită constatarea faptului că pârâții intenționat i-au încălcat drepturile sale și ale copiilor, încasarea de la pârâți a sumei de 51 000 Euro cu titlu de prejudiciu moral, material și venitul ratat, deoarece copiii pe parcursul anilor au stat cu chirie, să fie recunoscut ilegal contractul de vânzare-cumpărare nr. 611 din 26.07.2006, să fie efectuată expertiza la procura anexată la materialele dosarului nr. 2-14/2012 în Judecătoria Dondușeni ca dovadă a vinovăției pârâților.

La 21 noiembrie 2016, Anatolii Jurcov a mai depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Titov, Liliei Țurcan și Oficiului Cadastral Teritorial Dondușeni (f.d.36-38, vol. II), indicând circumstanțe similare cu cele redate în cererea depusă la 29.06.2016.

Suplimentar a menționat că în baza procurii fiul său a depus actele pentru privatizarea apartamentului nr. 20 din or. Xxxx, însă organul cadastral a refuzat cererea pe motiv că dreptul de proprietate a fost înregistrat după alte persoane.

A solicitat recunoașterea ilegală a contractului nr. 611 din 26.07.2006, stabilirea faptului că apartamentul neprivatizat nu poate fi proprietate și obiect de vânzare-cumpărare, a recunoaște ilegală înregistrarea la OCT a apartamentului, stabilirea faptului că Jurcov Anatolii cu copiii săi în baza ordinului de repartitie nr.28/5-2 sunt deținători legali a apartamentului cu drept de privatizare, obligarea Oficiului cadastral să elibereze documentele necesare pentru privatizare, încasarea de la reclamați în mod solidar a sumei de 51000 Euro pentru lipsirea nelegitimă de spațiu locativ, a venitului ratat și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 07 noiembrie 2016 a Judecătoriei Edineț, cauza civilă nr.2-1096/16 la cererea lui Jurcov Anatolii din 21.11.2016 a fost conexată la dosarul civil cu nr.2-1013/16 cu atribuirea numărului final 2-1013/16.

Prin încheierea din 08 decembrie 2016 a Judecătoriei Edineț, în proces în calitate de coreclamanți au fost atrași Jurcov Valentina și Jurcov Vitalie.

Prin încheierea din 11 iunie 2018 a Judecătoriei Soroca, Agenția Servicii Publice a fost recunoscută în calitate de succesor în drepturi a OCT Dondușeni.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca din 21 ianuarie 2019 și încheierea Judecătoriei Soroca din 11 februarie 2019, Arapu Galina și Caldare Zalina au fost atrase în proces în calitate de intervenienți accesorii.

Prin încheierea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, s-a încetat procesul în partea pretenției formulate de Jurcov Anatolii, Jurcov

Valentina și Jurcov Vitalii împotriva lui Titov Nicolae, Țurcan Lilia și Agenția Servicii Publice, intervenienți accesorii Arapu Galina și Caldare Zalina privind declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 611 din 26 iulie 2006 (f.d. 59, vol. IV).

Prin hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, s-a admis acțiunea parțial.

S-au constatat efectele nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.611 din 26.07.2006, încheiat între Titov Nicolai și Arapu Galina, precum și efectele nulității contractului de vânzare-cumpărare a imobilului nr.10219 din 13.12.2016, încheiat între Arapu Galina și Caldare Zalina, având ca obiect bunul imobil cu numărul cadastral xxxx, situat în or. Xxxx, ap.xx, obligând Agenția Servicii Publice prin intermediul Serviciului Cadastral Teritorial Dondușeni să radieze din Registrul bunurilor imobile toate înscrierile efectuate în baza actelor juridice recunoscute nule prin hotărârea Judecătoriei Drochia nr.26-2-3021-26102016 din 14.06.2017.

În rest, pretențiile lui Jurcov Anatolii împotriva lui Bejenaru Eugeniu privind încasarea prejudiciului și a lui Jurcov Anatolii, Jurcov Valentina și Jurcov Vitalii împotriva lui Titov Nicolae, Țurcan Lilia și IP „Agenția Servicii Publice”, intervenienți accesorii Arapu Galina și Caldare Zalina, cu privire la repararea prejudiciului material și moral, s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către IP „Agenția Servicii Publice”.

A fost casată hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central în partea în care s-a dispus obligarea IP „Agenția Servicii Publice”, prin intermediul Serviciului Cadastral Teritorial Dondușeni, să radieze din Registrul bunurilor imobile toate înscrierile efectuate în baza actelor juridice recunoscute nule prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 14.06.2017 și, în această parte, s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care, s-a menționat că prezenta hotărâre servește temei pentru Agenția Servicii Publice, prin intermediul Serviciului Cadastral Teritorial Dondușeni, de a radia din Registrul bunurilor imobile toate înscrierile efectuate în baza actelor juridice recunoscute nule prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 14.06.2017. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută fără modificări.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Drochia, sediul Central din 14 iunie 2017 s-a recunoscut nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 611 din 26.07.2006, încheiat între Titov Nicolai și Arapu Galina, având ca obiect bunul imobil situat în or. Xxxx, ap. xx și s-a recunoscut nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 10219 din 13.12.2016 încheiat între Arapu Galina și Caldare Zalina, având ca obiect bunul imobil situat în or. Xxxx, ap. 20.

Astfel, instanța de apel a menționat că puterea lucrului judecat rezidă în crearea unei stabilități și buneii funcționări a circuitului civil, fiind totodată o expresie a principiului securității raporturilor juridice, care presupune că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție.

Prin urmare, instanța ierarhic inferioară a constatat că hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 14 iunie 2017 a obținut puterea lucrului judecat, aceasta fiind obligatorie pentru părțile în litigiu și toate autoritățile publice.

Totodată, instanța de apel a constatat că IP „Agenția Servicii Publice” nu poate fi obligată să efectueze modificări în Registrul bunurilor imobile or, hotărârea constituie, prin sine, temei de operare a modificărilor în Registrul bunurilor imobile, anume în sensul radierii înscrierilor efectuate în baza contractelor de vânzare-cumpărare nr.611 din 26.07.2006, încheiat între Titov Nicolai și Arapu Galina, și nr.10219 din 13.12.2016, încheiat între Arapu Galina și Caldare Zalina, având ca obiect bunul imobil cu numărul cadastral xxxx, situat în or. Xxxx, ap.xx, care au fost declarate nule prin hotărârea irevocabilă a Judecătorei Soroca, sediul Central.

De asemenea, a mai reținut că, Agenția Servicii Publice în calitate de organ care ține Registrul bunurilor imobile, potrivit competențelor funcționale, este executor al hotărârii în sensul respectiv, fiind ținută să se supună dispozițiilor judecătorești.

A concluzionat asupra admiterii apelului declarat de Agenția Servicii Publice, și casării parțiale a hotărârii primei instanțe în partea în care s-a dispus obligarea Agenției Servicii Publice să radieze din Registrul bunurilor imobile toate înscrierile efectuate în baza actelor juridice recunoscute nule prin hotărârea Judecătorei Drochia din 14.06.2017, și în această parte a pronunțat o hotărâre nouă prin care prezenta hotărâre servește temei pentru Agenția Servicii Publice de a radia din Registrul Bunurilor Imobile toate înscrierile efectuate în baza actelor juridice recunoscute nule prin hotărârea Judecătorei Drochia din 14.06.2017, în rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 24 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Anatolii Jurcov a declarat recurs împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate (f.d. 122-124, vol. V).

În motivarea recursului a indicat că a depus opt cereri în instanța de judecată pentru a fi prezent în ședințele de judecată, însă instanța de apel neîntemeiat le-a respins.

În opinia recurentului deținuții au dreptul să se apere personal în instanță de judecată, fapt constatat de CtEDO în hotărârile emise pe cauzele Dixon Contra Regatului Unit nr. 44362/04 § 67 E.C.H.R. 2007-5, Huest împotriva Regatului Unit nr.40225/01 § 69 E.C.H.R. 2005-9, Bolia împotriva Luxemburgului nr.37575/04 etc., în care a menționat că persoanele deținute continuă să se bucure de toate drepturile și libertățile fundamentale garantate de Convenție, cu excepția dreptului la libertate. Îngrădirea drepturilor fundamentale ale deținuților este strict interzisă.

Totodată, a menționat că a informat instanța de apel că Penitenciarul nr. 17 Rezina este dotat cu sistem de videoconferință și anterior în repetate rânduri a participat în ședințele de judecată în toate instanțele de judecată și Curțile de Apel ale Republicii Moldova prin intermediul videoconferinței.

Prin urmare, consideră că instanța de apel i-a încălcat dreptul fundamental la apărare, astfel fiind încălcat art. 6 paragr.1 din Convenție, art. art. 20, 26 din Constituție.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Decizia din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 14 martie 2022 (f.d. 117, vol. V). Astfel, recursul depus la 24 martie 2022 (data de pe plicul poștal) de către Anatolii Jurcov, este în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 16 mai 2022 și la 20 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii. Însă până în prezent intimații nu și-a valorificat acest drept și nu au depus referință.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Anatolii Jurcov nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Anatolii Jurcov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Galina Stratulat

Victor Burduh